

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

443. An Papa imponere possit pensionem, idque sine causa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

posita seu affirmativa longè plures, quos inter se hac ratione conciliat, ut affirmativam tenentes dicat loqui de pensione data in titulum spiritualem, seu loco beneficii.

De ijs, qui pensionem imponere seu reservare possunt.

Questio 443. An Papa imponere possit pensionem, idque sine causa?

1. **R**espondeo ad primum: certum esse, Papam posse imponere, seu reservare pensionem; cum penes ipsum bonorum omnium Ecclesiasticorum sit administratio, juxta c. 2. de prob. & Clem. 1. ut lite pend. in fine. & plenissimam habeat in beneficalibus potestatem. Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 2. n. 1. Garc. p. 1. c. 5. n. 274. citato Gig. de pens. q. 6. n. 1. cum communi.

2. Respondeo ad secundum primum: Licite imponere nequit pensionem sine causa, & quidem legitima. Azor p. 2. l. 8. c. 5. q. 8. Castrop. loc. cit. n. 3. tum quia generale est, quamlibet actionem sine legitimo sine factam esse illicitam, & ut bene Azor, quod sine justa causa fit, ut minimum imprudenter, leviter & temere fit: tum quia contra rationem bona Ecclesie dispensare extra finem, ad quem fuerunt relicta, nempe pro bono Ecclesie, & in augmentum fidei & cultus divini. Castrop. cit. n. 3. & sic, cum redditus Ecclesie in pios usus erogari debeant, pensio in eum, qui bonis abundat, sine ulla rationabili causa jure conferri non potest, & esset id potius dissipare, quam dispensare bona Ecclesie. Azor loc. cit. Tenebitur proinde Papa in hoc casu impostam pensionem revocare. Castrop. cit. n. 3.

3. Respondeo ad secundum secundum: Potest nihilominus valide absque causa, vel etiam sine causa legitima imponere pensionem, & pensionarius eam licite & secure obtinere & retinere. Azor cit. q. 8. Corrad. in pr. benef. l. 5. c. 1. n. 7. Barbosa juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 55. Card. de Luca in sum. de pens. n. 4. Paris. de resign. l. 6. q. 2. n. 131. Castrop. cit. n. 3. citans Sanch. in decalog. l. 7. c. 29. n. 97. Gig. de pens. q. 6. d. n. 6. & q. 10. & c. Garc. loc. cit. n. 275. citans Rebuff. de pacif. poss. n. 129. & plurimos alios contra Vasq. in opusculo de benef. c. 2. §. 3. dub. 11. d. n. 68. Lessi. de just. l. 2. c. 34. n. 204. Tollet. in sum. l. 5. c. 83. n. 1. Rodriq. in sum. ro. 2. c. 21. Gamb. de off. Leg. l. 10. c. 186. & plures alios, quos refert Castrop. loc. cit. n. 2. Ratio nostræ responsionis est, quod cum dominium bonorum Ecclesiasticorum resideat penes Ecclesiam, & consequenter penes Papam tanquam illius caput & superiorem, si ea alienet, valide alienet, etsi tam ipse, quam ejus successor alienationem, si facta sine ulla justa causa, revocare possint ac debeant. Castrop. cit. n. 3. Et est, Papa bonorum illorum dominus non sit, sed solum dispensator; si tamen inter clericos ea dispensavit, valida erit talis dispensatio, etiam sine causa facta, quia quoad substantiam non est contra voluntatem Christi & Ecclesie, sed solum quoad modum; ut id confirmatur exemplo provisionis beneficiorum factæ dignis omissis dignioribus, utpote quæ illicita est, quia contra bonum commune Ecclesie, & modum ab ipsa præscriptum, valida tamen, quia non est contra substantiam, dum non contradicit substan-

tiali Ecclesie intentioni, quæ est, ut ministris dignis fiat collatio. Castrop. loc. cit. qui etiam ex hac posteriore parte rationis infert, invalidam quoque fore hanc impositionem pensionis sine causa, si impositio non pro clerico, sed pro laico imponatur, & Pontifex sit solum administrator bonorum Ecclesie.

4. Respondeo ad secundum tertium: Quod si tamen Papa reservans pensionem putavit adesse legitimam causam eam reservandi, cum tamen à parte rei causa nulla legitima adesset, utique concessio pensionis est nulla, quia est contra voluntatem Papæ. Castrop. loc. cit. n. 2. Garc. loc. cit. n. 280. Azor cit. q. 8. in fine. Paris. l. 6. q. 2. n. 77. Unde etiam, si causa expressa est, debet justificari, Garc. n. 279. juxta decis. Rotæ in Romana pension. Anno 1588.

5. Respondeo ad secundum quartum: Sed neque regulariter Papa assignat pensionem sine causa. Ventrigl. ro. 2. annot. 11. §. 1. n. 7. dicens Papam non solere reservare pensionem sine causa finali, quæ est suppeditatio alimentorum; vel impulsiva, quæ solet esse resignatio vel cessio, sive simplex, sive pro concordia. Garc. n. 278. Corrad. loc. cit. n. 2. qui etiam l. 1. c. 5. n. 177. ait, in reservationibus pensionum, quæ ex stylo Curie dicuntur de consensu, non solere Papam reservare pensionem sine alicujus causæ expressione. Et licet causam non expressisset, præsumendus nunquam tamen est, sine causa eam imposuisse. Castrop. loc. cit. n. 2. Et in dubio censendus motus causæ iusta. Garc. cit. n. 279. juxta citatam Rotæ decis.

Questio 444. Quid possit circa impositionem pensionis Archiepiscopus, Episcopus?

1. **R**espondeo primum, posse Archiepiscopos, Episcopos, aliòve locorum Ordinarios iusta de causa, puta, pro bono pacis ac litis terminandæ, pro utilitate Ecclesie, pro alimentis pauperum, imponere pensionem ipsis beneficiatorum personis, seu talem, quæ ad successorem in beneficio non transit, sed ipsius beneficiati, cui imponitur, morte extinguitur, ad quod onus est personæ beneficiarii, non ipsi beneficio impositum. Azor p. 2. l. 8. c. 6. q. 1. dicens, id de jure posse Episcopos, prout colligitur ex c. nisi essent. de prob. & hoc, nihilque aliud, velle AA. absolute aliàs tenentes, posse Episcopos, aliòve Ordinarios pensionem alicui reservare. Card. de Luca de pens. d. 40. dicens, esse receptam. Lott. l. 1. q. 35. n. 21. & 22. dicens, id posse Episcopum, dum v. g. ex potestate compromissoria inter duos super beneficio contendentes uni illorum adjudicat beneficium, & pro bono pacis jubet per eundem, quoad vixerit, alteri aliquam quantitatem persolveri absque ullo præjudicio successoris. Sic quoque ait Laym. in c. de cetero. de transact. n. 2. per transactionem litis terminandæ causæ institutam auctoritate judicis delegati, onus pensionis aut census imponi potest, non ipsi beneficio, ita ut ad successores transeat, sed parti transigenti ad certos annos, aut ad tempus vitæ. Atque Lott. loc. cit. hunc esse casum cit. c. nisi essent. & in his terminis consuluisse Anchar. conf. 279. n. 1. Decium cons. 1. 41. n. 4. Felin. in c. ad audientiam 2. de rescrip. n. 2. Verum pensionem sic constitutam ad vitam tantum beneficiati non esse pensionem nisi late accepto hoc vocabulo, ait idem Lott. loc. cit. n. 21.

2. Re-